

Investigació per la ciutadania global en batxilerat

Memòria dels seminaris semipresencials (2016)

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Fundació Solidaritat
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

Investigació per la ciutadania global en batxillerat

Primera edició: 2017

Edició: Fundació Solidaritat UB

Coordinació: Nuria González

Aquesta publicació ha estat realitzada amb el suport financer de la Direcció de Relacions Internacionals i Cooperació de l'Ajuntament de Barcelona. El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva de Fundació Solidaritat UB.

Aquesta obra està subjecta a la llicència Reconeixement-No Comercial-Compartir Igual 3.0 Unported de Creative Commons. Per veure una còpia de la llicència, visiteu [aquesta pàgina](#).

González, Nuria (coord.). *Investigació per la ciutadania global en batxillerat*. Barcelona: Fundació Solidaritat UB, 2017.

Com aprenem? Investigant.....	3
Etapas de la recerca	3
Calendari	5
L'enfocament de drets humans facilita la recerca.....	6
Per què investiguem? Per aprendre.....	7
El treball de recerca com a matèria de batxillerat	7
La recerca educa en ciutadania global.....	10
APRENDRE A SER: VALORS	10
APRENDRE A CONVIURE: PERTINENÇA	10
APRENDRE A CONÈIXER: REPTES GLOBALS.....	10
APRENDRE A ACTUAR: PARTICIPACIÓ CIUTADANA	10
Per què avaluem? Per formar i formar-nos.....	11
Avaluació formativa del treball de recerca de batxillerat, a partir de l'anàlisi de la legislació curricular	11
Criteris i indicadors d'avaluació del treball de recerca de batxillerat	16
Bibliografia.....	21

ETAPES DE LA RECERCA

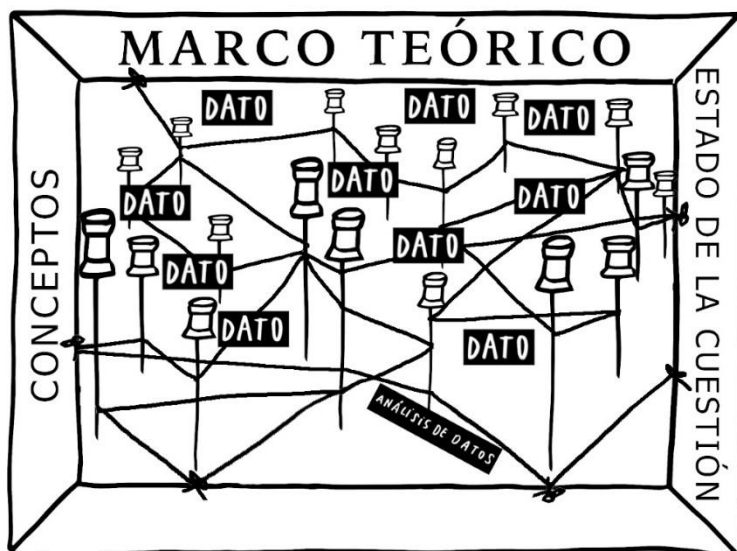
La recerca de batxillerat es desenvolupa amb criteris d'investigació científica, integrant la recerca bibliogràfica amb el treball de dades empíriques. Cal que l'estudiant produeixi nou coneixement (no confondre amb descobriments científics, els quals són fruit de múltiples investigacions) i, per això, cal seguir un determinat mètode.

Aquest gràfic presenta els elements bàsics d'una recerca, les fases essencials que permetran generar coneixement amb rigor científic.

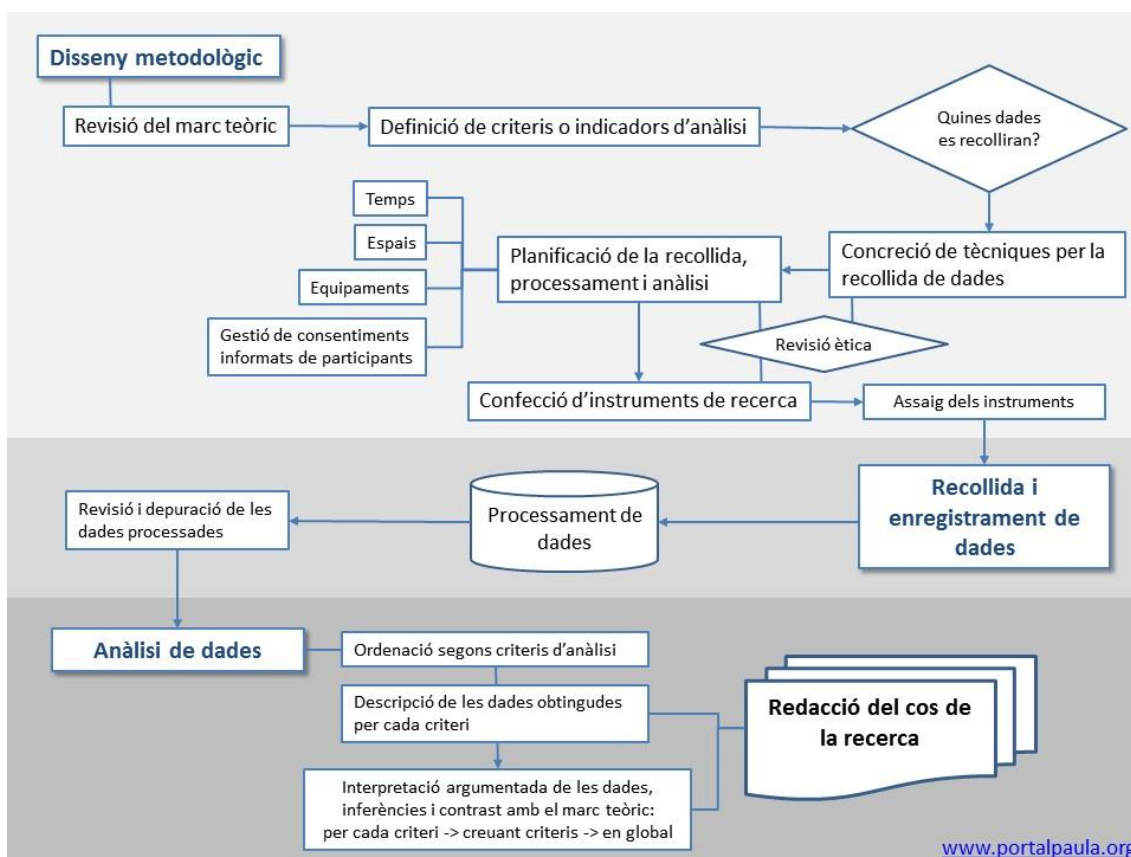

Escollir **un tema de recerca** és un primer pas per poder iniciar la recerca; però, un cop s'ha pres aquesta primera decisió, és necessari concretar un objectiu o qüestió de recerca. Cada objectiu o qüestió implica un procés específic de recerca, motiu pel qual, al treball de batxillerat, es recomana formular **un únic objectiu**, qüestió o hipòtesi.

L'anomenada "part teòrica" és necessària en tots els treballs de recerca (també en recerques artístiques, tecnològiques, experimentals...). Consisteix en una **revisió bibliogràfica** que ens permeti recollir el coneixement disponible sobre la nostra qüestió de recerca, acabar d'acotar l'objectiu i abast del nostre projecte, establir un disseny metodològic fonamentat i, finalment, interpretar les dades recollides.

El nucli de la recerca es troba en les etapes següents: **la recollida, el processament i l'anàlisi de dades**. Molts treballs de batxillerat finalitzen en el marc teòric i prescindeixen, per tant, dels continguts propis de l'assignatura: el desenvolupament de la competència en recerca a través de l'aprenentatge dels procediments científics. No és simplement la "part pràctica"; és el nucli de la recerca.

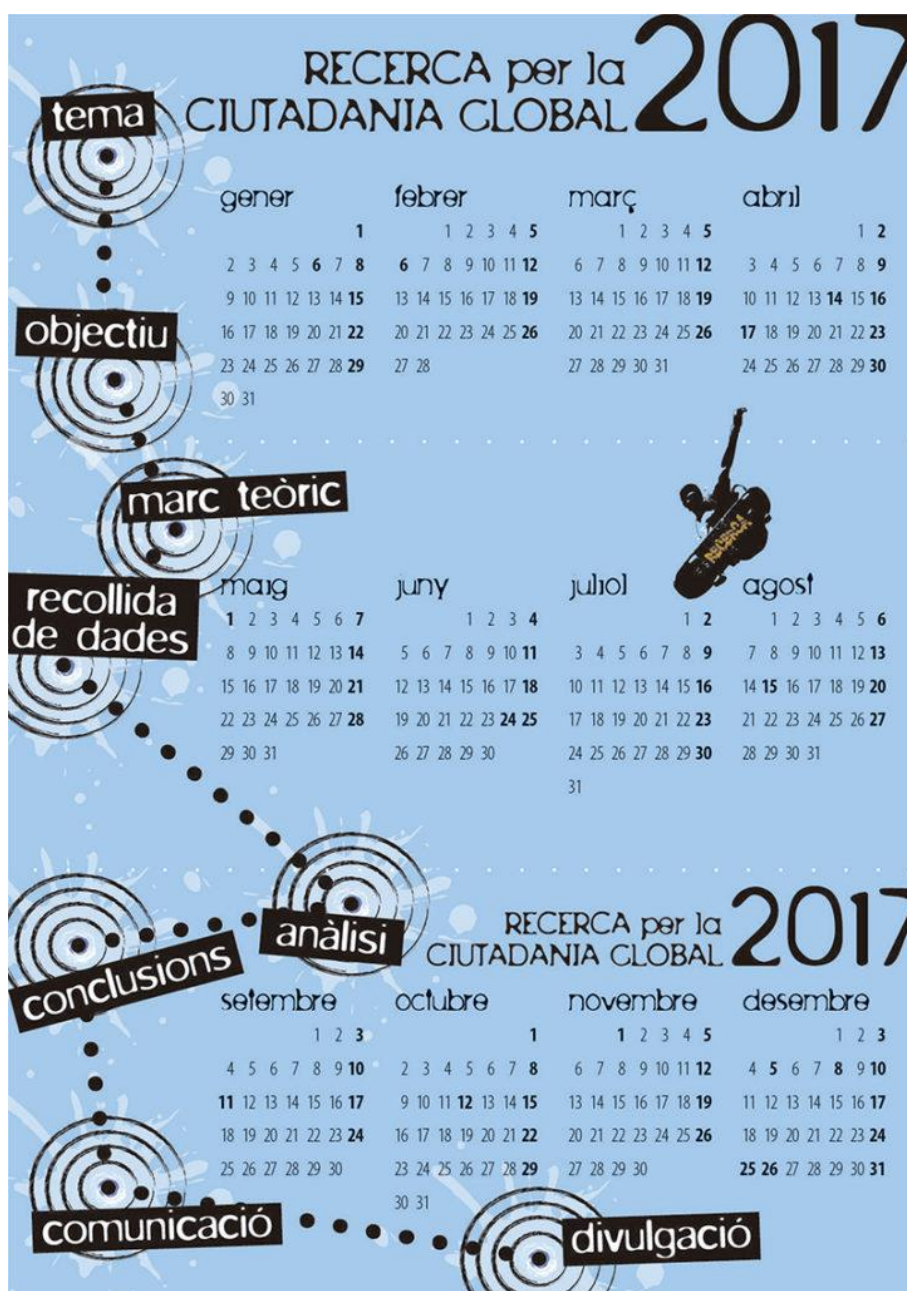
A **les conclusions** s'informa sobre el resultat de la recerca en relació a l'objectiu, qüestió o hipòtesi plantejada. S'informa tant d'encerts com d'errors, ja que ambdós impliquen aportacions al coneixement científic.

Tota recerca finalitza amb la **comunicació i divulgació** dels resultats. La ciència, en essència, és una activitat social. La confecció d'un informe de recerca (document) i la defensa davant d'un tribunal (presentació oral) són activitats de comunicació. Les possibilitats de divulgació d'un treball escolar són múltiples: participació a premis, mostres, fòrums...; publicació a mitjans (blocs, premsa local...); devolució dels resultats del treball a les persones que van participar per elaborar-lo (persones entrevistades, entitats...); xerrades o exposicions al centre educatiu; etc.

CALENDARI

L'elaboració del treball abasta dos cursos escolars (1r i 2n), que inclouen el temps necessari per poder dur a terme un procés d'investigació d'aquestes característiques.

El següent calendari mostra una distribució aproximada de les etapes de la recerca en relació a aquest període temporal.

L'ENFOCAMENT DE DRETS HUMANS FACILITA LA RECERCA

El mètode se segueix no perquè sigui una norma, sinó perquè funciona, perquè facilita la investigació. Les dimensions ètiques i socials són inherents a la recerca.

L'enfocament de drets humans facilita:

- **La conversió de problemes en objectius d'investigació a l'abast de l'estudiant**, vinculant-los amb experiències prèvies o problemàtiques específiques amb què ha tingut algun tipus de contacte.
- **La identificació de les fonts d'informació**, tant per la recerca bibliogràfica com pel treball de camp.
- **La rellevància social de la recerca**, vinculant-la amb agents i iniciatives que treballen per la protecció i defensa del dret humà que s'investiga.

EL TREBALL DE RECERCA COM A MATÈRIA DE BATXILLERAT

A Catalunya, el treball de recerca de batxillerat és una matèria comuna, el tema de la qual és decidit en part per l'alumnat.

Es tracta d'una matèria sense assignació horària, a la qual corresponen **70 hores de dedicació** de l'estudiant i que representa el **10% de la qualificació final** del batxillerat. La realització d'aquest treball ha de contribuir decisivament a l'assoliment de la **competència en recerca**.

S'entén per competència en recerca la facultat de mobilitzar els coneixements i els recursos adients per aplicar un mètode lògic i raonable per tal de trobar respostes a preguntes o per resoldre problemes rellevants que encara no s'han solucionat en el nivell i en l'àmbit adequat als coneixements, destreses i actituds que es posseeixen.

DECRET 142/2008

El treball de recerca de batxillerat s'ha d'iniciar preferentment durant el primer curs i s'ha de presentar obligatòriament durant el segon curs. Pot estar emmarcat dins d'una matèria o pot ser interdisciplinari. S'adreça específicament a la consolidació de la competència en recerca i s'explicita que en cap cas «l'objectiu principal del treball és obtenir resultats científics nous», sinó que es tracta d'«**aplicar un mètode lògic per a la resolució de problemes abastables** que permeti l'aportació personal de l'alumnat».

D'altra banda, la legislació assenyala que,

(...) com que la competència és acció i l'acció es dona sovint en un context social, **cal integrar la reflexió moral** i l'educació en valors en el treball de qualsevol matèria.

DECRET 142/2008

En el cas de la recerca, la dimensió ètica apareix recollida en un dels objectius de la matèria:

4. (...) mostrar (...) consciència de **la dimensió ètica dels processos**.

DECRET 142/2008

En relació amb els treballs i projectes d'etapes anteriors, el treball de recerca de batxillerat es caracteritza per una **autonomia** i una capacitat de decisió més grans de l'alumnat per desenvolupar-lo. Així, el tema l'ha d'escollir i acotar, en part, l'estudiant, tenint en compte que en el treball de recerca s'estan posant en marxa **procediments** que ja s'han experimentat durant les etapes obligatòries:

- Triar i acotar una àrea de recerca.
- Analitzar l'àrea de recerca per destriar allò important d'allò secundari.
- Identificar problemes i formular preguntes.
- Plantejar l'objectiu o objectius de la recerca.
- Esquematitzar el procés de treball, planificar.
- Cercar la informació adequada i processar-la.
- Proposar explicacions provisionals o hipòtesis resolutives, si escau, als problemes plantejats. Plantejar estratègies de resolució.
- Aplicar la metodologia i estratègia triades. Recollir els resultats.
- Processar i contrastar els resultats amb la informació inicial.
- Arribar a conclusions i argumentar-les.
- Si l'estratègia no ha funcionat o les conclusions són minses, ser capaç d'explicar per què i articular una estratègia més adient.
- Plasmar per escrit el treball dut a terme i exposar-lo en públic.

Per tal que aquestes tasques generin competència en recerca, és fonamental que **l'estudiant sigui conscient del procés** que està seguint, sigui capaç d'explicar què caracteritza un procés de recerca, disposi de capacitat de decisió sobre cada fase i pugui argumentar cada alternativa triada o descartada.

El treball de recerca **té caràcter individual**, excepte en els casos en què alguna de les seves parts requereixi, per la mateixa dinàmica de la recerca, un treball de grup. En aquests casos, la recerca pot desenvolupar-se en grups reduïts, d'entre 2 i 4 alumnes. No obstant això, **l'avaluació serà individual**, fins al punt que, segons la normativa, l'informe de la recerca i la seva presentació oral han de ser individuals.

Per al desenvolupament del treball, se n'identifiquen les **etapes** següents:

- elecció del tema i de la qüestió que es vol investigar,
- plantejament de qüestions relacionades,
- planificació de la recerca,
- cerca d'informació,
- processament de la informació,
- síntesi de la investigació i explicació dels resultats obtinguts,
- revisió de la feina feta,
- presentació de l'informe: redacció del treball, presentació escrita i presentació oral

Totes aquestes fases han de ser acompanyades per un/a docent del centre, que desenvolupa la **funció de tutoria**.

El director o directora de centre decideix a quin docent assigna la tutoria de cada treball. A més, cada centre pot organitzar de forma diferent les hores necessàries per a la tutoria, que han d'anar a càrrec del total de les hores destinades a impartir el currículum del batxillerat.

Objectius

La matèria de treball de recerca del batxillerat té com a finalitat el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Fer una cerca sobre un **tema d'interès personal** i que sigui abastable, durant un temps determinat i de manera constant i aprofundida.
2. Posar **en pràctica els coneixements adquirits** en les diferents matèries del batxillerat en relació amb la metodologia de recerca.
3. Aplicar la **metodologia de recerca** adequada als objectius fixats i seleccionar i tractar les fonts d'informació i documentació adients.
4. Treballar de manera autònoma, mostrar **iniciativa i creativitat, esperit crític** i consciència de la **dimensió ètica dels processos**.
5. Usar les **TIC** durant el procés de recerca, tractament de la informació, anàlisi i presentació final dels resultats.
6. **Comunicar** oralment i per escrit les idees principals amb coherència, cohesió i correcció lingüística i estilística i d'acord amb uns criteris formals de presentació dels treballs.

Criteris d'avaluació

1. Mostrar **iniciativa** en la formulació de preguntes, hipòtesis o objectius del treball.
2. Mostrar **responsabilitat, constància i regularitat** en el procés de realització del treball.
3. Planificar i temporitzar **de manera rigorosa** la feina d'acord amb els objectius plantejats.
4. Aplicar la **metodologia** de recerca adequada als objectius del treball, afrontar els problemes generats durant el procés de recerca i tenir capacitat per **reconduir** les estratègies.
5. Seleccionar de forma correcta les fonts d'informació, tot mostrant capacitat per accedir a **fonts diversificades i contrastades**, gestionar la informació i aplicar **de forma rigorosa, crítica i objectiva** mètodes d'anàlisi i interpretació de les dades.
6. Redactar un **informe** ben estructurat i amb rigor formal, on s'exposin les idees principals amb coherència, cohesió i capacitat de síntesi.
7. Elaborar les **conclusions** de la recerca de forma personal i avaluar críticament el propi treball.
8. **Expressar-se** oralment i per escrit amb correcció gramatical i estilística, tot dominant el vocabulari tècnic específic.
9. **Exposar** oralment els resultats de la recerca de forma ordenada, clara i concisa.
10. Emprar **les TIC i els MAV** durant el procés de recerca i presentació dels resultats.

LA RECERCA EDUCA EN CIUTADANIA GLOBAL

El treball de recerca permet educar en les diferents dimensions de la ciutadania global: cognitiva, conductual i socioafectiva.

APRENDRE A SER: VALORS

1. Respecte a la dignitat humana (contra la victimització, el menyspreu, l'objectivització, el paternalisme...).
2. Sentit de justícia (aspirar a millorar la situació, enfocament de drets humans).
3. Cura de l'altre (el benestar de les persones participants preval sobre la recerca).
4. Responsabilitat amb les pròpies accions (gestió de consentiments informats, informació a participants, protecció de dades...).

APRENDRE A CONVIURE: PERTINENÇA

5. Identificació de les interconnexions entre fenòmens locals i problemàtiques/alternatives globals (incorporació d'informacions o normatives procedents d'organismes internacionals...).
6. Reconeixement de la pròpia pertinença a un teixit social (incidència en la qüestió d'organismes governamentals, no governamentals, centres de recerca, empreses... i la pròpia posició dins aquest teixit).
7. Empatia. Solidaritat amb d'altres.

APRENDRE A CONÈIXER: REPTES GLOBALS

8. Curiositat. Inquietud per conèixer.
9. Identificació dels organismes governamentals i internacionals, titulars d'obligacions per la protecció del dret.
10. Identificació dels organismes no governamentals, titulars de responsabilitats en la protecció i defensa del dret.
11. Consideració de conceptes i posicionaments plurals i diversos.
12. Valoració crítica de les informacions i evidències.
13. Reconeixement crític dels propis posicionaments i prejudicis.
14. Argumentació basada en l'anàlisi crític de les dades.
15. Identificació de propostes de continuïtat per la millora de drets humans.

APRENDRE A ACTUAR: PARTICIPACIÓ CIUTADANA

16. Acceptació de la pluralitat inherent a societats democràtiques
17. Inconformisme, compromís per la protecció i defensa dels drets humans
18. Capacitat de treballar cooperativament, amb d'altres.
19. Gestió constructiva dels conflictes
20. Devolució de la recerca als col·lectius, entitats i organismes públics vinculats.
21. Realització d'activitats de sensibilització, formació o incidència arran de la recerca.
22. Organització d'activitats en cooperació amb organitzacions socials.
23. Identificació d'alternatives pels drets humans

AVALUACIÓ FORMATIVA DEL TREBALL DE RECERCA DE BATXILLERAT, A PARTIR DE L'ANÀLISI DE LA LEGISLACIÓ CURRICULAR

Per identificar criteris d'avaluació del treball de recerca hem de partir de l'anàlisi de la legislació curricular en relació als objectius generals de l'etapa (OG), la descripció de les competències i els objectius (OE) i criteris de valoració (CV) específics del treball de recerca. Tanmateix, la concreció del currículum resta a càrrec dels centres, en funció del seu projecte educatiu.

Article 6

Currículum

1. S'entén per currículum del batxillerat el conjunt de competències, objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació d'aquests ensenyaments.
2. Els centres educatius han de desenvolupar i completar el currículum del batxillerat establert en aquest Decret, concreció que, en les seves línies fonamentals, ha de formar part del seu projecte educatiu.
3. Les activitats educatives en el batxillerat han d'afavorir la capacitat de l'alumnat per aprendre per si mateix, per treballar en equip, per aplicar els mètodes d'investigació apropiats i per continuar formant-se al llarg de la vida.
4. En les diferents matèries s'han de proposar activitats que estimulin l'interès i l'hàbit de lectura, així com la capacitat d'expressar-se correctament en públic i d'usar les tecnologies de la informació i la comunicació.

COMPETÈNCIA	DESCRIPTOR	CRITERI DE VALORACIÓ	Decret 142/2008
EN RECERCA	Rigor metodològic	Aplicar la metodologia de recerca adequada als objectius del treball.	OGj. OE3. CV4
		Planificar i temporitzar de manera rigorosa la feina d'acord amb els objectius plantejats.	CV3.
		Aplicar de forma rigorosa, crítica i objectiva mètodes d'anàlisi i interpretació de les dades.	CV5

COMPETÈNCIA	DESCRIPTOR	CRITERI DE VALORACIÓ	Decret 142/2008
	Pensament crític	Mostrar esperit crític durant la recerca.	OE4
		Avaluar críticament el propi treball.	CV7
	Pensament ètic	Mostrar consciència de la dimensió ètica dels processos	OE4.
GESTIÓ I TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ	Fonts d'informació	Seleccionar de forma correcta les fonts d'informació, tot mostrant capacitat per accedir a fonts diversificades i contrastades , i gestionar la informació.	OE3. CV5.
		Respectar els drets d'autoria, citar adequadament les fonts consultades i fer un ús ètic de les informacions obtingudes.	Descripció de la competència
DIGITAL	Tecnologia	Emprar les TIC i les MAV durant el procés de recerca i presentació dels resultats	OE5. CV10
COMUNICATIVA	Comunicació	Expressar-se oralment i per escrit amb correcció gramatical i estilística.	CV8.
		Emprar amb eficàcia una o més llengües estrangeres.	OGf.
		Redactar un informe ben estructurat i amb rigor formal, on s'exposin les idees principals amb coherència, cohesió i capacitat de síntesi.	OE6.
		Dominar el vocabulari tècnic específic	CV8.
		Exposar oralment els resultats de la recerca de forma ordenada, clara i concisa.	CV9.
PERSONAL	I Responsabilitat	Mostrar responsabilitat, constància i regularitat en el procés de realització del treball	CV2.

COMPETÈNCIA	DESCRIPTOR	CRITERI DE VALORACIÓ	Decret 142/2008
INTERPERSONAL	Iniciativa personal	Treballar de manera autònoma, mostrar iniciativa i creativitat.	OE4.
		Mostrar iniciativa en la formulació de preguntes, hipòtesis o objectius del treball.	CV1.
		Afrontar els problemes generats durant el procés de recerca i tenir capacitat per reconduir les estratègies.	CV4.
		Elaborar les conclusions de la recerca de forma personal	CV7.
	Convivència	Resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials	OGb.
	Diversitat	Acceptar la diferència i la diversitat cultural.	Descripció de la competència
	Diàleg	Mostrar capacitat d'escolta i d'aprendre dels altres	Descripció de la competència
CONEIXEMENT I INTERACCIÓ AMB EL MÓN	Valors	(...) adquirir una consciència cívica responsable, inspirada en els valors de la Constitució espanyola, de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i en la Declaració Universal dels Drets Humans (...).	OGa.
		Mostrar actituds de respecte vers el medi ambient.	OGj.
		Desenvolupar un sistema de valors propi, d'acord amb un model de societat plural, democràtica i solidària, al compromís social i ètic, i a la valoració crítica de les diferents manifestacions culturals i artístiques, evitant tota mena d'estereotips i prejudicis.	Descripció de la competència

COMPETÈNCIA	DESCRIPTOR	CRITERI DE VALORACIÓ	Decret 142/2008
	Pertinença	Mostrar consciència de la pertinença social i comunitària	Descripció de la competència
		Mostrar coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa, i que afavoreixi la sostenibilitat	OGa.
	Reptes	Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seva evolució.	OGh.
		Conèixer i valorar de manera crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida.	OGj.
		Analitzar les problemàtiques des d'un punt de vista local i alhora global.	Descripció de la competència
		Tenir en compte la multiplicitat de factors explicatius	Descripció de la competència.
		Visualitzar les aportacions de diferents col·lectius en la millora social.	Descripció de la competència
	Participació	Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global.	OGa.
		Participar de manera solidària en el desenvolupament i la millora del seu entorn social	OGh.

COMPETÈNCIA	DESCRIPTOR	CRITERI DE VALORACIÓ	Decret 142/2008
		Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents i impulsar la igualtat real i la no-discriminació de les persones amb discapacitat.	OGc.
		Mostrar coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa, i que afavoreixi la sostenibilitat	OGa.
		Incidir en la resolució de problemàtiques reals, basades en aspectes de la vida quotidiana, del món laboral o de contextos més globals.	Descripció de la competència

CRITERIS I INDICADORS D'AVALUACIÓ DEL TREBALL DE RECERCA DE BATXILLERAT

Criteri de valoració	Indicadors
<p>1. Rigor metodològic</p> <p>Aplicar la metodologia de recerca adequada als objectius del treball, tot aplicant de forma rigorosa i objectiva mètodes d'anàlisi i interpretació de dades.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Es planteja un objectiu d'investigació clar, concret, viable i objectiu. 1. 2. Es delimita l'objecte d'estudi, tot detallant els trets rellevants per la recerca: espai, temps, població... 1. 3. Es confecciona un marc teòric a partir de la recerca bibliogràfica, que clarifica conceptes, informa de l'estat de la qüestió i fonamenta el disseny metodològic. 1. 4. El marc teòric exclou prejudicis i opinions de l'estudiant. 1. 5. S'elabora un disseny metodològic coherent, vàlid i pertinent. 1. 6. S'identifiquen uns criteris d'anàlisi coherents amb l'objectiu d'investigació i fonamentats en el marc teòric. 1. 7. Es recullen i enregistren dades empíriques coherents amb l'objectiu de la recerca i el seu disseny metodològic. 1. 8. L'anàlisi identifica amb claredat la procedència de cada dada. 1. 9. Es consideren amb exhaustivitat totes les dades obtingudes en relació als criteris d'anàlisi. 1. 10. Les dades analitzades es comparen amb les informacions procedents de la recerca bibliogràfica. 1. 11. Es contrasta l'anàlisi i interpretació amb alguna persona experta en la temàtica de recerca. 1. 12. Les conclusions informen sobre els resultats de la recerca en relació a l'objectiu d'investigació, que es fonamenten en les dades analitzades.

<p>2. Pensament crític</p> <p>Mantenir una actitud crítica durant tot el procés de recerca, tant respecte als continguts -propis i aliens- com als procediments –límits de tota recerca-.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. 1. Es discriminen les opinions de les afirmacions basades en evidències. 2. 2. Les informacions del marc teòric apareixen contrastades, tot presentant diverses perspectives procedents de fonts diverses. 2. 3. S'apliquen els criteris d'anàlisi definits en el disseny metodològic, tot informant i argumentant les variacions respecte al disseny inicial. 2. 4. S'assenyalen els límits dels resultats de la recerca, fent una valoració crítica de les evidències. 2. 5. S'assenyalen les oportunitats i obstacles trobats durant el procés de recerca. 2. 6. S'assenyalen les fortaleses i debilitats de la recerca, tant a nivell de continguts com de metodologia.
<p>3. Gestió de les fonts</p> <p>Seleccionar fonts bibliogràfiques vàlides i pertinents, tot confeccionant un marc teòric suficient per la recerca i respectant els drets d'autoria</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. 1. Es discriminen les fonts d'informació vàlides per la recerca, tot identificant l'autoria, editorial i any de publicació, així com el fonament dels seus continguts. 3. 2. S'ha revisat la bibliografia disponible en la biblioteca municipal. 3. 3. S'ha accedit a la documentació en accés obert editada per organismes governamentals o serveis públics. 3. 4. S'han consultat dipòsits digitals de recerques, disponibles en accés obert. 3. 5. Es cita la font de cada informació de forma exhaustiva i uniforme (notes a peu de pàgina o similar). 3. 6. Les frases reproduïdes es recullen entre cometes. 3. 7. L'apartat de bibliografia informa de la referència bibliogràfica de totes les publicacions utilitzades, seguint una normativa internacional.
<p>4. Ús de les tecnologies</p> <p>Emprar les TIC i les MAV durant el procés de recerca i presentació de resultats.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. 1. S'han enregistrat les dades de forma que són comprovables per altres persones i recuperables per al seu processament i anàlisi 4. 2. S'ha realitzat un processament informàtic de les dades que permeti ordenar-les en funció dels criteris d'anàlisi 4. 3. S'utilitzen les TIC i les MAV per elaborar una presentació gràfica de la recerca, que faciliti la seva comunicació escrita i oral.

<p>5. Expressió verbal</p> <p>Expressar les pròpies idees i produccions, oralment i per escrit, durant el procés de recerca</p>	<p>5. 1. Durant el procés de recerca, es millora progressivament l'expressió de les pròpies idees i produccions, oralment i per escrit.</p>
<p>6. Llengües estrangeres</p> <p>Emprar amb eficàcia una o més llengües estrangeres</p>	<p>6. 1. L'estudiant fa servir les seves capacitats en llengües estrangeres durant la recerca.</p>
<p>7. Comunicació escrita</p> <p>Redactar un informe ben estructurat i amb rigor formal, fent ús del vocabulari tècnic específic, correcció gramatical i estilística, on s'exposin els components principals de la recerca, així com les idees principals, amb coherència, cohesió i capacitat de síntesi</p>	<p>7. 1. La portada informa de les dades bibliogràfiques bàsiques del document: títol, subtítol, autoria, tutoria, centre educatiu i any de publicació.</p> <p>7. 2. L'índex detalla tots els apartats i subapartats del document, així com el número de pàgina on s'inicien. Si s'escau, s'inclouen d'altres índex (gràfics, fotografies...)</p> <p>7. 3. Es presenta un marc conceptual coherent amb l'objectiu d'investigació, que detalla les cites bibliogràfiques de cada informació.</p> <p>7. 4. L'apartat de metodologia informa de les dades recollides, les tècniques i instruments emprats, així com els criteris d'anàlisi, tot explicitant els motius d'aquesta elecció.</p> <p>7. 5. Els resultats es sustenten en les dades empíriques analitzades.</p> <p>7. 6. La informació gràfica s'identifica amb número, títol i font.</p> <p>7. 7. Les conclusions enumeren de forma breu els principals resultats de la recerca en relació a l'objectiu d'investigació.</p> <p>7. 8. Els annexos mostren els instruments emprats per la recollida, processament i anàlisi de dades.</p>
<p>8. Exposició oral</p> <p>Exposar oralment els components principals de la recerca i els seus resultats, de forma ordenada, clara i concisa</p>	<p>8. 1. La presentació informa suficientment sobre l'objectiu, la metodologia i els resultats principals de la recerca.</p> <p>8. 2. Es mostra domini del vocabulari tècnic específic.</p>

<p>9. Responsabilitat</p> <p>Mostrar responsabilitat, constància i regularitat en el procés de realització del treball</p>	<p>9. 1. S'identifiquen les etapes que seguirà el procés de recerca i es distribueixen de forma adequada en el calendari.</p> <p>9. 2. A partir del disseny metodològic, es revisa la planificació de les tasques necessàries per la recollida, processament i anàlisi de dades</p> <p>9. 3. Es realitzen les gestions necessàries per l'obtenció dels recursos humans i materials necessaris per la recollida, processament i anàlisi de dades, incloses autoritzacions d'entitats i consentiments informats per escrit de les persones participants</p> <p>9. 4. Un apartat d'agraïments reconeix totes les persones que han col·laborat en la recerca</p> <p>9. 5. Es comuniquen els resultats de la recerca a les diferents persones implicades (col·laboradores, informants...).</p> <p>9. 6. S'avalua el propi acompliment, tot identificant aprenentatges desenvolupats i capacitats personals a millorar en futurs projectes.</p>
<p>10. Iniciativa personal</p> <p>Treballar de manera autònoma, tot mostrant iniciativa i creativitat, afrontant els problemes generats durant el procés de recerca i reconduint les estratègies</p>	<p>10. 1. S'expressa per escrit l'origen i motivació personal en la qüestió de recerca.</p> <p>10. 2. S'afronten els problemes generats durant el procés de recerca, tot reconduint les estratègies.</p> <p>10. 3. Les conclusions recullen recomanacions per a futures recerques, ja sigui a nivell d'objectius (línies o qüestions de recerca) com metodològiques.</p>
<p>11. Respecte a la dignitat humana i el medi</p> <p>Mostrar respecte envers sí mateix i els altres, altres éssers vius i l'entorn, des de les nocions de dignitat humana i sostenibilitat</p>	<p>11. 1. La recerca és respectuosa amb la dignitat de les persones, la vida i l'entorn en cadascuna de les seves etapes: objectiu, metodologia, anàlisi i comunicació.</p> <p>11. 2. La metodologia té cura del benestar de les persones i/o altres éssers vius participants en la recerca</p> <p>11. 3. Es fa un consum responsable dels recursos materials durant la recerca</p> <p>11. 4. La comunicació de la investigació respecta els drets a la privacitat i la pròpia imatge de les persones participants.</p>
<p>12. Justícia i equitat</p> <p>Reconèixer la coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa, i que afavoreixi la sostenibilitat</p>	<p>12. 1. Les motivacions de la recerca expressen un inconformisme davant problemàtiques socials o ambientals.</p> <p>12. 2. Els resultats de la recerca es valoren des d'una actitud constructiva envers la protecció i defensa dels drets humans.</p> <p>12. 3. Es plantegen vies de continuïtat de la recerca orientades a la millora de la protecció i defensa del dret.</p>

<p>13. Pertinença comunitària</p> <p>Mostrar consciència i sentiments de pertinença social i comunitària, a escala global, regional i local</p>	<p>13. 1. Es considera la rellevància social de la recerca i el seu impacte en la protecció i defensa dels drets humans.</p> <p>13. 2. Es comprèn la funció d'organismes públics o governamentals, responsables de la protecció del dret, a nivell local, regional i internacional.</p> <p>13. 3. Es reconeix el paper de les organitzacions no lucratives i moviments socials en la defensa del dret.</p> <p>13. 4. Es reconeix la contribució de la comunitat científica internacional a la millora social.</p> <p>13. 5. S'han emprès accions de divulgació i/o transferència de la recerca a la societat (administracions, entitats, ciutadania...).</p>
<p>14. Reptes globals</p> <p>Analitzar les problemàtiques des d'un punt de vista local i alhora global, tenint en compte la multiplicitat de factors explicatius</p>	<p>14. 1. Es comprèn la interdependència de fenòmens locals amb problemàtiques globals.</p> <p>14. 2. Es consideren múltiples factors explicatius de la problemàtica investigada.</p> <p>14. 3. Es comparen les informacions proporcionades per organismes governamentals amb les publicacions d'organitzacions no lucratives i moviments socials.</p>
<p>15. Participació</p> <p>Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, tot participant de manera solidària en la millora social</p>	<p>15. 1. Es mostra capacitat de diàleg, escolta, cooperació i d'aprendre dels altres, tot acceptant la diversitat i pluralitat inherent a les societats democràtiques.</p> <p>15. 2. L'estudiant realitza accions de comunicació i transferència de la recerca per la defensa de drets humans.</p> <p>15. 3. L'estudiant realitza activitats de sensibilització, formació o incidència en cooperació amb organitzacions socials.</p>

BIBLIOGRAFÍA

- [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat.
- [Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Concreció i desenvolupament del currículum del batxillerat](#). Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya, 22/07/2016.